

Aktuální novinky v oblasti potravinářské legislativy

Tematická konference "Potraviny, zdraví a výživa"

MUDr. Viera Šedivá

Úřad pro potraviny

Ministerstvo zemědělství

26. dubna 2017

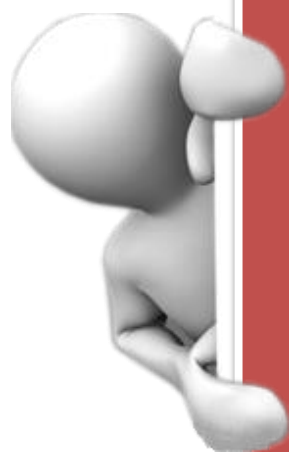
Praha

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Úřad pro potraviny (Ministerstvo zemědělství)

Odbor
potravinářský

Odbor
bezpečnosti
potravin

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Odbor potravinářský

- je gestorem pro zpracování a harmonizaci právních předpisů EU v oblasti potravinářství
- koordinuje výkon státní správy orgány státního dozoru v působnosti MZe (SZPI, SVS)
- je gestorem problematiky požadavků na označování potravin
- je gestorem problematiky kvality potravin, zajišťuje odbornou součinnost realizace projektu KLASA a Regionální potravina atd.

Odbor bezpečnosti potravin

- je koordinačním místem pro komunikaci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA)
- zajišťuje činnost Koordinační skupiny bezpečnosti potravin
- vypracovává strategii bezpečnosti potravin v ČR (spolupráce s MZd)
- koordinuje fungování Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva v ČR (RASFF)
- administruje schvalování GM potravin a krmiv atd.

Oblast potravinového práva

Legislativní proces – nepřetržitý proces

(důsledek implementace předpisů EU, technologický vývoj, požadavky průmyslu a spotřebitelů atd.)

Cílem . . .

- **stabilizace** právního prostředí
- **dostatečné** přechodné období (doprodej)
- **jasné a srozumitelné** znění právních předpisů

Národní legislativa - aktuality

Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách – novela č. 180/2016 Sb.

<i>Vyhláška č. 417/2016 Sb. -</i>	<i>o způsobech označování potravin</i>
<i>Vyhláška č. 397/2016 Sb. -</i>	<i>mléko a mléčné výrobky</i>
<i>Vyhláška č. 69/2016 Sb. -</i>	<i>maso a masné výrobky</i>

Vyhlášky v legislativním procesu

<i>Vyhláška č. 335/1997 Sb. -</i>	<i>nealkoholické nápoje, ovocná vína, medovina, pivo, lihoviny a ostatní alkoholické nápoje</i>
<i>Vyhláška č. 225/2008 Sb. -</i>	<i>doplňky stravy</i>

Vyhlášky před zahájením legislativního procesu

Vyhláška č. 333/1997 Sb. - pekařské a cukrářské výrobky

Vyhláška o požadavcích na výrobu pokrmů, způsobu uvádění pokrmů na trh a dalších požadavcích na pokrmy

Národní legislativa

Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách

Jasně legislativní vymezení **DOBORVOLNĚ použitých** pojmů:

- „česká potravina“
- „vyrobena v České republice“
- a všech odkazů se stejným významem

Možné **použití např. při medializaci podpory** výroby, prodeje a spotřeby českých potravin

Účinnost od 1.1.2017

Národní legislativa

Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách

Při uvádění potraviny na trh lze poskytnout informaci slovy "česká potravina", grafické znázornění stanovené prováděcím právním předpisem **nebo jinou informaci zejména slovní, obrazovou nebo grafickou naznačující, že země původu potraviny je Česká republika**, pokud

a) 100 % složek celkové hmotnosti

nezpracované potraviny vinařských produktů nebo mléka pochází z České republiky a **prvovýroba**, porážka zvířat a výroba proběhla na území České republiky,

nebo

b) součet hmotnosti složek pocházejících z České republiky tvoří nejméně 75 % celkové hmotnosti všech složek stanovené v okamžiku jejich použití při výrobě potraviny jiné než nezpracované potraviny a mléka a výroba proběhla na území České republiky. Přidaná voda se do celkové hmotnosti nezapočítává.

Označování potravin

Vyhláška č. 417/2016 Sb. o některých způsobech označování potravin

Informace o potravinách **neobsahují zavádějící údaje** ve smyslu čl. 7 nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011, které mohou navozovat dojem, že:

- potravina nebo její složka je "vhodná pro děti", "domácí", "čerstvá", "živá", "čistá", "přírodní" nebo "pravá",
- **Stanovení pravidel od 1.7.2017**

Pozor na použití označení

"vhodná pro děti", "domácí",
"čerstvá", "živá", "čistá",
"přírodní" nebo "pravá", aj.

Výrazy lze uvést za
předpokladu, že . . .

- jsou stanoveny prováděcím právním předpisem nebo předpisem EU:

Např.

Čerstvé máslo, čerstvé mléko, čerstvé ovoce a zelenina, čerstvé pečivo

- pokud budou řádně odůvodněny, popřípadě doplněny popisnou informací, která spotřebiteli vysvětlí, proč je potravinu deklarována jako například „vhodná pro děti, domácí nebo přírodní“.

- výčet termínů není vyčerpávající a je tak pouze indikativního charakteru jaké termíny jsou zejména považovány za zavádějící na základě čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011.

Označování potravin

Nařízení (EU) č. 1169/2011

o poskytování informací o potravinách spotřebitelům

- **Obsahuje** obecně závazné požadavky na označování potravin pro všechny členské státy EU.
- **Cílem nařízení** je poskytnout konečnému spotřebiteli základ, **aby mohl učinit informovaný výběr** (konečný spotřebitel by měl snadno porozumět informacím uvedeným na označení, jednoduché a srozumitelné údaje).
- **Účinnost od 13. 12. 2014** – část nařízení od 13. 12. 2016

Označování potravin

Nařízení (EU) č. 1169/2011

o poskytování informací o potravinách spotřebitelům

Výživové údaje
povinné od 13.12. 2016

Výživové údaje musí být
uvedeny ve stejném zorném
poli (tabulka)

Povinné údaje lze doplnit o
další konkrétní živiny.

- energetická hodnota
- množství
 - tuku
 - z toho nasycených
mastných kyselin
 - sacharidů
 - z toho cukrů
 - bílkovin
 - soli

Výživové údaje

Správné označení

Výživové hodnoty
ve 100g výrobku:

Tuky	18g
Z toho nasycené mastné kyseliny	11,9g
Sacharidy	1,5g
Z toho cukry	1,5g
Bílkoviny	16g
Sůl	8g

Energetická hodnota:
964 kJ/230 kcal

VÝŽIVOVÉ ÚDAJE:

	Ve 100 g	V 65 g (1 porce)
Energetická hodnota	1600 kJ/383 kcal	1040 kJ/249 kcal
Tuky	5,8 g	3,8 g
z toho nasycené / nasýtené mastné kyseliny	3,1 g	2 g
Sacharidy	70 g	46 g
z toho cukry / cukor	17 g	11 g
Vláknina	5 g	3,3 g
Bílkoviny / Bielkoviny	9,6 g	6,2 g
Sůl / Soľ	0,89 g	0,58 g

*RHP: referenční hodnota příjmu u průměrné dospělé osoby (8400 kJ/2000 kcal). Balení ob

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Výživové údaje

- ✖ Analýza
- ✖ Výpočet
- ✖ Výživové tabulky, databáze

www.nutridatabase.cz

► [Úvodní stránka](#)

► [Vyhledávání potravin](#)

► [Dokumentace k databázi](#)

► [EuroFIR](#)

► [Výpočet výživové hodnoty potravin](#)

► [Odkazy](#)

► [Kontakty](#)

Rychlé vyhledávání

Zadejte název nebo část názvu potravin (např. maso, sviček):

HLEDEJ

Další možnosti vyhledávání

[podle abecedy](#) | [podle nutrientu](#) | [podle skupiny](#) | [pokročilé](#)

Databáze složení potravin ČR verze 6.16

Databáze složení potravin ČR je spravována a aktualizována Centrem pro databázi složení potravin ČR v rámci [Ústavu zemědělské ekonomiky a informací](#) v Praze.

Budování Databáze podporuje Ministerstvo zemědělství.

Tato aplikace představuje výstup z databáze složení potravin v režimu jedna hodnota pro kombinaci potravina/nutrient. Data byla zpracována a dokumentována v souladu s požadavky sítě excellence [EuroFIR](#) (European Food Information Resource).

Ve verzi 6.16 jsou zpřístupněna data pro 764 potravin. Informace o zpracování dat jsou uvedeny v sekci [Dokumentace k databázi](#).

Databáze je chráněna dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Údaje o nutričním složení potravin mají informativní charakter a nejsou určeny pro komerční využití. Exportní soubory z databáze se neposkytují.

NUTRIDATABASE.CZ
databáze složení potravin
České republiky

Nacházíte se zde: [Úvodní stránka](#) » **Odkazy**

- ▶ [Úvodní stránka](#)
- ▶ [Vyhledávání potravin](#)
- ▶ [Dokumentace k databázi](#)
- ▶ [EuroFIR](#)
- ▶ [Výpočet výživové hodnoty potravin](#)
- ▶ **[Odkazy](#)**
- ▶ [Kontakty](#)

Odkazy

[Ministerstvo zemědělství](#)

Centrum pro databázi složení potravin

[Ústav zemědělské ekonomiky a informací \(ÚZEI\)](#)

Mezinárodní instituce

[EuroFIR AISBL](#)

[LanguaLTM – tezaurus pro popis potravin](#)

[Tezaury EuroFIR](#)

[EuroFIR FoodEXplorer](#)

[EuroFIR FoodBasket](#)

[EuroFIR eBasis](#)

[EuroFIR ePlantLIBRA](#)

[Doporučení pro výpočet receptur](#)

[INFOODS – FAO](#)

Databáze

[Databáze složení potravin USA](#)

[Slovenská databáze složení potravin](#)

[Dánská databáze složení potravin](#)

[Francouzská databáze složení potravin](#)

[Databáze složení potravin Spojeného Království](#)

Konference

Akce v České republice

Konference [INDC 2017 – 17th International Nutrition & Diagnostics Conference](#), 9.- 12. 10. 2017, Praha

Akce v zahraničí

Další
mezinárodní
databáze

NUTRIDATABASE.CZ
databáze složení potravin
České republiky

Nacházíte se zde: [Úvodní stránka](#) » [Vyhledávání potravin](#) » **Podle názvu**

► [Úvodní stránka](#)

▼ [Vyhledávání potravin](#)

└ [Podle názvu](#)

└ [Podle abecedy](#)

└ [Podle nutrientu](#)

└ [Podle skupiny](#)

└ [Pokročilé vyhledávání](#)

► [Dokumentace k databázi](#)

► [EuroFIR](#)

► [Výpočet výživové hodnoty
potravin](#)

► [Odkazy](#)

► [Kontakty](#)

Podle názvu

Počet nalezených záznamů: 37

Výsledek vyhledávání

Základní
surovina

ID	Název potraviny
0549	Maso vepřové výrobní, V10
0288	Maso vepřové, bok bez kosti a kůže, pečený
0287	Maso vepřové, bok bez kosti a kůže, syrový
0276	Maso vepřové, krkovice bez kosti, libová, pečená
0272	Maso vepřové, krkovice bez kosti, libová, syrová
0275	Maso vepřové, krkovice bez kosti, syrová (separovatelný tuk 10 %)
0273	Maso vepřové, krkovice bez kosti, syrová (separovatelný tuk 3 %)
0274	Maso vepřové, krkovice bez kosti, syrová (separovatelný tuk 5 %)
0291	Maso vepřové, krkovice bez kosti, uzená, komerčně tepelně upravená
0289	Maso vepřové, krkovice bez kosti, uzená, syrová
0290	Maso vepřové, krkovice bez kosti, uzená, vařená
0286	Maso vepřové, kýta bez kosti, libová, pečená
0282	Maso vepřové, kýta bez kosti, libová, syrová

NUTRIDATABASE.CZ
databáze složení potravin
České republiky

Nacházíte se zde: [Úvodní stránka](#) » [Potraviny](#) » **Maso vepřové, bok bez kosti a kůže, pečený**

- ▶ [Úvodní stránka](#)
- ▶ [Vyhledávání potravin](#)
- ▶ [Dokumentace k databázi](#)
- ▶ [EuroFIR](#)
- ▶ [Výpočet výživové hodnoty potravin](#)
- ▶ [Odkazy](#)
- ▶ [Kontakty](#)

FCDB ID 0288

MASO VEPŘOVÉ, BOK BEZ KOSTI A KŮŽE, PEČENÝ

Pork, belly, boneless, without skin, roasted

ZÁKLADNÍ INFORMACE

ROZŠÍŘENÉ INFORMACE

Obsah ve 100 g jedlého podílu

Koeficient pro jedlý podíl 1

Název nutrientu	Hodnota	Jednotka
Energetická hodnota (kJ)	1660	kJ
Energetická hodnota (kcal)	400	kcal
Tuky celkové	33.9	g
Nasycené mastné kyseliny	9.56	g
Sacharidy využitelné	0	g
Cukry celkové	0	g
Bílkoviny celkové	23.8	g
Sůl	0.2	g

NUTRIDATABASE.CZ
databáze složení potravin
České republiky

Nacházíte se zde: [Úvodní stránka](#) » [Vyhledávání potravin](#) » **Podle názvu**

► [Úvodní stránka](#)

▼ [Vyhledávání potravin](#)

┆ **Podle názvu**

┆ [Podle abecedy](#)

┆ [Podle nutrientu](#)

┆ [Podle skupiny](#)

┆ [Pokročilé vyhledávání](#)

► [Dokumentace k databázi](#)

► [EuroFIR](#)

► [Výpočet výživové hodnoty potravin](#)

► [Odkazy](#)

► [Kontakty](#)

Podle názvu

Počet nalezených záznamů: 9

Výsledek vyhledávání

Složená
potravina

ID	Název potraviny
0004	Knedlík bramborový, domácí
0005	Knedlík bramborový, trh
0157	Knedlík houskový, domácí
0006	Knedlík chlupatý, domácí
0158	Omáčka houbová, maso hovězí vařené, knedlík houskový
0160	Omáčka křenová, maso hovězí vařené, knedlík houskový
0161	Omáčka křenová, maso hovězí vařené, knedlík houskový
0159	Omáčka rajčatová, maso hovězí vařené, knedlík houskový
0162	Omáčka svíčková, maso hovězí vařené, knedlík houskový

[Nové hledání](#)

Do vyhledávacího okna lze napsat slovo (slova) nebo části slova (slov) z názvu potraviny. Systém nerozlišuje diakritiku, velká a malá písmena. Výsledkem je seznam potravin odpovídající zadanému dotazu. Při zadání více slov nebo částí slov z názvu systém vyhledá ty potraviny, u kterých se v názvu současně vyskytují zadaná slova nebo části slov.

Označování potravin

Nařízení (EU) č. 1169/2011

o poskytování informací o potravinách spotřebitelům

Látky vyvolávající alergie

- uvedení v seznamu složek
- název látky (alergenu) přílohy II
- zvýraznění
- **jasné odlišení od ostatních složek** uvedených v seznamu

*např. typem nebo stylem písma
nebo barvou pozadí*

Označování potravin

Nařízení (EU) č. 1169/2011
o poskytování informací o potravinách spotřebitelům

Jak zvýraznit a jasně odlišit alergeny ? ? ?

- ✓ Složení: cukr, kakao, **laktóza**, rýžová mouka, **arašídý**
- ✓ Složení: cukr, kakao, LAKTÓZA, rýžová mouka, ARAŠÍDY
- ✓ Složení: cukr, kakao, **laktóza**, rýžová mouka, **arašídý**
- ✓ Složení: cukr, kakao, laktóza, rýžová mouka, arašídý
- ✓ Složení: cukr, kakao **laktóza** , rýžová mouka, **arašídý**

Výchova a výživa dětí

Aktivity Informačního centra bezpečnosti potravin při MZe

Výukový program do interaktivních tabulí „Jíme zdravě a s chutí“ pro 1. st. ZŠ

Výukový program „Výživa ve výchově ke zdraví“ pro žáky a pedagogy 2. stupně ZŠ.

E-learningový kurz „Výživa ve výchově ke zdraví“ pro studenty a pedagogy SOŠ a SOU s potravinářskými obory

Výchova a výživa dětí

Aktivity Informačního centra bezpečnosti potravin při MZe

Cílovými tématy programu jsou . . .

Živiny a voda
Výživová doporučení
Výživa a nemoci
Nákazy z potravy a jejich prevence
Otravy z jídla
Potraviny a bezpečnost

Výukový program zahrnuje:

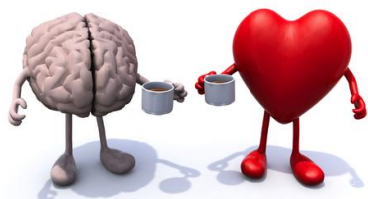
Webové stránky viscojis.cz/teens
E-učebnici pro pedagogy 2. stupně ZŠ
Pracovní sešity pro žáky 6. a 7. r. ZŠ
Pracovní sešity pro žáky 8. a 9. r. ZŠ
Soubor znalostních testů k výukovému programu

Další plánované aktivity v oblasti výživy ?

Příprava publikace zaměřená na správnou životosprávu seniorů.

Cílem publikace je zhodnocení tématu poruch výživy ve stáří a jejich prevence.

Děkuji Vám za pozornost !

Sekce potravinářských výrob
Úřad pro potraviny

MUDr. Viera Šedivá

www.bezpecnostpotravin.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ